

371.

Na osnovu člana 7 stav 2 Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe („Službeni list CG“ broj 62/13) Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, donijelo je

PRAVILNIK O OZNAKAMA NA PLOVNIM PUTEVIMA U UNUTRAŠNJIM MORSKIM VODAMA I TERITORIJALNOM MORU CRNE GORE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se oznake na plovnim putevima u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore (u daljem tekstu:oznake).

Član 2

U unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore plovni putevi se obilježavaju po kombinovanom lateralnom (bočnom) i kardinalnom (osnovnom) sistemu oznaka, odnosno obilježavanja.

Član 3

U unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore oznakama se obilježavaju:

- a) bočne granice plovnih kanala;
- b) prirodne navigacione opasnosti i druge prepreke za plovidbu (podrtine);
- c) područja i objekti značajni za plovidbu;
- d) nove opasnosti za plovidbu;
- e) zabranjena sidrišta;
- f) luke i prilazi lukama.

Član 4

Sistem obilježavanja plovnih puteva iz člana 3 ovog pravilnika, sastoji se od osam tipova oznaka koje se mogu kombinovati:

- 1) lateralne (bočne) oznake, koje se upotrebljavaju zajedno sa uobičajenim pravcem obilježavanja koji se obično upotrebljava za dobro definisane kanale;
- 2) kardinalne (osnovne) oznake koje se upotrebljavaju zajedno sa brodskim kompasom i kojima se označava strana plovne vode;
- 3) oznake usamljene opasnosti manjih razmjera oko kojih je plovna voda;
- 4) oznake sigurnih voda oko kojih je plovna voda (oznake sredine kanala);
- 5) posebne oznake kojima se obilježava neko područje ili objekat u nautičkim publikacijama;
- 6) oznake nove opasnosti za plovidbu;
- 7) oznaka mosta;
- 8) oznaka zabranjenog sidrenja.

Član 5

Oznake mogu biti plutajuće, stalne (zidane) ili pobodene odnosno zglobno-elastične. Na oznakama se mogu postavljati odgovarajuća svijetla.

Značenje oznake zavisi:

- a) danju – od oblika, znaka na vrhu i boje;
- b) noću – od boje i ritma svijetla.

Član 6

Oznakom lateralnog (bočnog) sistema, na dobro definisanom kanalu ili prolazu, označava se lijeva, odnosno desna strana ili obje strane kanala ili prilaz kojim plovni objekat treba da plovi i ulazi u luke.

Oznaka na desnoj odnosno lijevoj strani pokazuje da plovni objekat mora proći uz oznaku smjerom tako da oznaka ostaje desno, odnosno lijevo.

Desna ili lijeva strana određuje se po smjeru koji plovni objekat ima kada se približava luci, rijeci, ušću ili drugom plovnom putu dolazeći sa otvorenog mora.

U kanalima koji se protežu paralelno sa opštim smjerom obale kopna, a pristupačni su sa dvije strane, desna odnosno lijeva strana određuje se u smjeru kretanja kazaljke na satu.

Ako uzduž obale kanala postoji više istovjetnih oznaka, one mogu biti obilježene rednim brojevima bijele boje, počevši od otvorenog mora ili početka plovnog puta, s tim da se na oznakama sa desne strane postave neparni, a sa lijeve strane parni brojevi.

Na rijekama, strane se označavaju u odnosu na uzvodnu plovidbu.

Član 7

Oznake lateralnog sistema su u obliku kupe, valjka ili motke.

Kada se lijeva i desna strana plovnog puta označava bez primjene kupastih ili valjkastih oblika, postavljena oznaka treba da ima odgovarajući znak na vrhu.

Član 8

Oznake desne strane kanala su u obliku kupe ili motke obojene zelenom bojom i treba da imaju znak na vrhu u obliku kupe sa vrhom okrenutim nagore, obojen zelenom bojom.

Oznake lijeve strane kanala su u obliku valjka ili motke obojene crvenom bojom i treba da imaju znak na vrhu u obliku valjka obojen crvenom bojom.

Račvanje plovnog kanala označava se modifikovanim lateralnim oznakama, kojima se označava i glavni kanal kao povoljnija ruta.

Glavni kanal desno, kod plovnog kanala, koji se račva označava se valjkom ili motkom crvene boje, sa širokim zelenim pojasom, a ukoliko postoji znak na vrhu, znak je u obliku valjka crvene boje.

Glavni kanal lijevo, kod plovnog kanala, koji se račva označava se kupom ili motkom zelene boje sa širokim crvenim pojasom, a ukoliko postoji znak na vrhu, znak je u obliku kupe zelene boje sa vrhom prema gore.

Član 9

Svijetla kojima se označavaju strane kanala su:

- 1) na desnoj strani zeleno svijetlo bilo koje karakteristike;
- 2) na lijevoj strani crveno svijetlo bilo koje karakteristike.

Modifikovana lateralna oznaka za označavanje glavnog kanala desno je crveno svijetlo sa bljeskovima u grupi (2+1).

Modifikovana lateralna oznaka za označavanje glavnog kanala lijevo je zeleno svijetlo sa bljeskovima u grupi (2+1).

Član 10

Brojevi na oznakama za strane kanale upisuju se u skladu sa članom 6 stav 5 ovog pravilnika.

Član 11

Ugrađene konstrukcije svjetala koje su sastavni dio lateralnog (bočnog) sistema boje se bojom karakterističnom za oznake u tom sistemu.

Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i na stalne konstrukcije lučkih svjetala u unutrašnjosti luke, na način što se bojom i konstrukcijom svjetla određuje strana na kojoj treba ostaviti svijetlo prilikom prilaženja ili pristajanja.

Ukoliko konstrukcija svjetla nije obojena bojom karakterističnom za lateralne (bočne) oznake, unutrašnjosti luke može se prilaziti i pristajati sa bilo koje strane, u skladu sa odredbama ovog pravilnika, a bijela boja se koristi i za konstrukciju i za samo svijetlo.

Član 12

Oznakom kardinalnog (osnovnog) sistema obilježavaju se:

- 1) najdublje vode u području na strani koja je obilježena oznakom;
- 2) sigurne strane kojima treba proći pored opasnosti.

Oznakom kardinalnog (osnovnog) sistema upozorava se na neko važno mjesto u kanalu (krivina, spajanje, račvanje ili završetak plitke vode).

Član 13

Oznake kardinalnog (osnovnog), sistema nemaju karakteristični oblik, ali mogu da budu u obliku stuba ili motke obojenih žutim i crnim pojasevima.

Kada se obilježavanje vrši oznakama kardinalnog (osnovnog) sistema znakovi na vrhu su u obliku dvostruke kupe crne boje, sa vrhom okrenutim nagore ili nadolje, u obliku dvostruke kupe sa osnovom prema osnovi ili vrhom prema vrhu.

Znak na vrhu treba da bude odgovarajuće veličine, a kupe treba da budu jedna od druge vidljivo odvojene.

Član 14

Svijetla oznaka kardinalnog (osnovnog) sistema bijele su boje sa vrlo brzim ili brzim ritmom bljeskanja.

Vrlo brzo bljeskanje je bljeskanje brzinom od 120 ili 100 bljeskova u minuti.

Brzo bljeskanje je bljeskanje brzinom od 60 ili 50 bljeskova u minuti.

Član 15

U kardinalnom (osnovnom) sistemu postoje četiri kvadranta: sjeverni (N), istočni (E), južni (S) i zapadni (W).

Kvadranti iz stava 1 ovog člana su ograničeni smjerovima NE, SE, SW, NW, računajući od središta opasnosti.

Član 16

Kvadranti se obilježavaju:

1) sjeverni kvadrant (između smjerova NW i NE):

- oznakom u obliku stuba ili motke obojenih u gornjoj polovini crnom bojom, a u donjoj polovini žutom bojom;

- znakom na vrhu, koji predstavlja dvije crne kupe, jedna iznad druge, sa vrhovima okrenutim nagore;

- bijelim neprekidnim svjetlom, sa vrlo brzim ili brzim bljeskanjem;

2) istočni kvadrant (između smjerova NE i SE):

- oznakom u obliku stuba ili motke obojenih crnom bojom, sa širokim vodoravnim žutim pojasom po sredini;

- znakom na vrhu koji predstavlja dvije crne kupe, jedna iznad druge, sa osnovom prema osnovi;

- bijelim svjetlom sa tri vrlo brza bljeska svakih 5 sekundi ili bijelim svjetlom sa tri brza bljeska svakih 10 sekundi;

3) južni kvadrant (između smjerova SE i SW):

- oznakom u obliku stuba ili motke obojenih u gornjoj polovini žutom, a u donjoj polovini crnom bojom;

- znakom na vrhu koji predstavlja dvije crne kupe, jedna iznad druge, sa vrhovima okrenutim nadolje;

- bijelim svjetlom sa šest vrlo brzih bljeskova nakon čega slijedi bljesak u trajanju ne manjem od 2 sekunde svakih 10 sekundi ili bijelim svjetlom sa šest brzih bljeskova nakon čega slijedi bljesak u trajanju ne manjem od 2 sekunde i to na svakih 15 sekundi;

4) zapadni kvadrant (između smjerova SW i NW):

- oznakom u obliku stuba ili motke obojenih žutom bojom sa širokim vodoravnim crnim pojasom po sredini;

- znakom na vrhu koji predstavlja dvije crne kupe, jedna iznad druge, sa vrhom okrenutim jedan prema drugom;

- bijelim svjetlom sa devet vrlo brzih bljeskova svakih 10 sekundi ili bijelim svjetlom sa devet brzih bljeskova svakih 15 sekundi.

Oznaka kardinalnog (osnovnog) sistema dobija naziv po kvadrantu u kojem je postavljena i označava da se treba proći tom stranom oznake.

Član 17

Oznaka usamljene opasnosti manjih razmjera je u obliku stuba ili motke obojene crnom bojom, sa jednim ili više širokih vodoravnih crvenih pojaseva.

Oznaka usamljene opasnosti manjih razmjera treba da ima znak na vrhu u obliku dvije crne kugle jedna iznad druge, koje su međusobno jasno odvojene.

Svjetlo oznake usamljene opasnosti manjih razmjera je bijelo svjetlo na bljeskove, po dva bljeska u grupi.

Oznaka usamljene opasnosti manjih razmjera može se zaobići sa svih strana.

Član 18

Oznaka sigurne vode je u obliku kugle ili u obliku stuba ili motke koji su obojeni vertikalnim crvenim i bijelim prugama.

Ako je oznaka sigurne vode u obliku stuba ili motke, treba da ima znak na vrhu u obliku kugle crvene boje.

Svijetlo oznake sigurne vode je bijelo svijetlo izofazno, sa pravilnim prekidima ili bijelo svijetlo sa jednim dugim bljeskom svakih 10 sekundi, ili Morse A (-.).

Oznakom sigurne vode obilježava se:

- 1) da se oko oznake nalazi sigurna voda,
- 2) središnja linija i sredina kanala.

Oznaka sigurne vode služi i kao alternativa lateralnoj (bočnoj) ili kardinalnoj (osnovnoj) oznaci radi označavanja prilaza obali.

Član 19

Posebne oznake kojima se obilježavaju neka područja ili objekti u nautičkim publikacijama su:

- 1) oznake sistema za prikupljanje podataka na otvorenom moru (ODAS-sistem);
- 2) oznake odvajanja saobraćaja gdje upotreba oznaka propisanih ovim pravilnikom može prouzrokovati zabunu;
- 3) oznake odlaganja materijala;
- 4) oznake zona vojnih vježbi;
- 5) oznake položenih kablova i cjevovoda;
- 6) oznake zona rekreacije;
- 7) oznake uzgajališta riba.

Član 20

Posebne oznake su obojene žutom bojom, a po obliku treba da se razlikuju od ostalih oznaka propisanih ovim pravilnikom.

Posebne oznake treba da imaju znak na vrhu u obliku slova "X" koji je obojen žutom bojom.

Na posebne oznake mogu se upisivati brojevi odnosno slova da bi se istakla njihova namjena.

Član 21

Svijetlo posebnih oznaka žute je boje bilo koje karakteristike, a razlikuje se od oznake kardinalnog (osnovnog) sistema za oznake usamljene opasnosti manjih razmjera i za oznake sigurne vode.

Član 22

Nove opasnosti za plovidbu su novootkrivene opasnosti, koje još nijesu naznačene u odgovarajućim nautičkim publikacijama.

Nove opasnosti za plovidbu su prirodno i vještački nastale prepreke (pješčani sprudovi, grebeni, podrtine).

Član 23

Oznaka nove opasnosti za plovidbu postavlja se što je moguće bliže toj opasnosti ili u zoni oko te opasnosti, odnosno na samoj opasnosti.

Oznaka iz stava 1 ovog člana ostaje na postavljenoj poziciji :

- dok nova opasnost za plovidbu ne postane poznata i dok se o njoj ne daju detaljna obavješjenja u nautičkim publikacijama;
- dok se ne izvrši kompletno ispitivanje nove opasnosti za plovidbu i dok ne budu poznati svi detalji (pozicija ili najmanja dubina);
- dok ne bude izvršeno trajno označavanje te opasnosti.

Član 24

Oznaka nove opasnosti za plovidbu je:

1) u obliku stuba ili motke, veličine koja zavisi od lokacije, obojena sa jednakim brojem žutih i plavih vertikalnih pruga (minimalno četiri i maksimalno osam pruga);

2) naizmjenično plavo i žuto bljeskajuće svjetlo, minimalnog dometa do 4 Nm, gdje se plavi i žuti bljeskovi, u trajanju od 1 sekunde, naizmjenično mijenjaju u intervalima od po 0,5 sekundi.

Znak na vrhu stuba ili motke, iz stava 1 tačka 1 ovog člana, ukoliko ga ima, treba da bude u obliku krsta žute boje koji je postavljen uspravno.

Ukoliko se postavi više oznaka nove opasnost, svjetla na tim oznakama treba da budu sinhronizovana.

Pored oznaka opasnosti iz st. 1 i 2 ovog člana, može da se koristi rakon sa Morseovim kodom D i/ili transponder AIS.

Član 25

Mostovi se u zavisnosti od maksimalne visine, dubine vode, zaštite stubova, režima plovidbe u jednom ili oba smjera, označavaju za dnevnu i za noćnu plovidbu.

Za dnevnu plovidbu mostovi se označavaju zelenom bojom sa desne strane a crvenom bojom sa lijeve strane.

Ukoliko je plovidba moguća u punom rasponu mosta, oznake se postavljaju na stubovima mosta, a ako je plovidba moguća samo u jednom dijelu raspona mosta, oznake se postavljaju iznad ili na plovnom kanalu, označavajući sigurne granice mosta i to:

1) sa desne strane panel oblika jednakostraničnog trougla sa vrhom prema gore, zelene boje;

2) sa lijeve strane panel oblika kvadrata, crvene boje.

Najbolja tačka prolaza za dnevnu plovidbu označava se sa okruglim panelom obojenim sa crvenim ili bijelim vertikalnim prugama.

Za plovidbu noću mostovi se označavaju crvenim ili zelenim ritmičkim svjetlima koja se koriste za označavanje strana plovnog kanala.

Ukoliko je plovidba moguća u punom rasponu mosta, svjetla se postavljaju na stubovima mosta, a ako je plovidba moguća samo u jednom dijelu raspona mosta, svjetla se postavljaju iznad ili na plovnom kanalu, označavajući sigurne granice mosta.

Najbolja tačka prolaza za noćnu plovidbu označava se bijelim svjetlom ili svjetlima smještenim ispod otvora mosta, a karakteristika predviđenih za označavanje sigurne vode.

Kao alternativa svjetlima mogu se koristiti reflektori, kojima se osvijetljavaju dnevne navigacijske oznake ili stubovi mosta, ukoliko su dnevne oznake sačinjene od reflektujućeg materijala.

Član 26

Stalno ili privremeno postavljene platforme, koje su iznad morske površine i koje su opasnost za plovību su: platforme za istraživanje ili iskorištavanje rudnih bogatstava kao što su nafta, plin, uređaji na naftnom izvoru ili okeanografske platforme za prikupljanje podataka.

Platforma noću treba da bude označene sa jednim ili više bijelih svjetala, konstruisanih i postavljenih tako da je bar jedno svjetlo vidljivo prilazeći platformi iz bilo kojeg pravca.

Svjetla iz stava 2 ovog člana, postavljaju se na visini ne manjoj od 6 metara i ne višoj od 30 metara iznad srednje visoke vode živih morskih mijena, sa minimalnim prividnim intenzitetom od 1400 kandela.

Karakteristika svjetala, iz stava 2 ovog člana, je Morse U (...-) sa maksimalnim periodom 15 sekundi, a vertikalni snop svjetla, treba da je vidljiv od platforme do maksimalnog dometa svjetla.

Na platformi na pogodnom mjestu ističe se panel za identifikaciju sa crnim slovima ili brojevima, visine 1 metar, na žutoj podlozi, vidljiv sa svih strana danju i noću (osvijetljen ili od reflektirajućeg materijala).

Član 27

Platforma treba da je opremljena sa jednim ili više uređaja za davanje zvučnih signala, konstruisanih i postavljenih tako da se čuju prilazeći platformi iz svih pravaca.

Uređaj za davanje zvučnih signala postavlja se na visini ne manjoj od 6 metara i ne višoj od 30 metara iznad srednje visine vode živih morskih mijena.

Zvučni signali se koriste kada je meteorološka vidljivost 2 Nm ili manja.

Dometa zvučnog signala koji emituje uređaj iz stava 1 ovog člana, ne može biti manji od 2 Nm.

Karakteristika zvuka koji emituje uređaj iz stava 1 ovog člana, je Morse U (...-) svakih 30 sekundi, dok je kratki zvuk trajanja 0,75 sekundi.

Za posebno označavanje platforme koristi se radarski far, dometa i karakteristika u skladu sa preporukama IALA sistema označavanja.

Radarski far na platformi, koja još nije ucrtana na pomorskoj karti treba da ima karakteristiku Morse D (-..).

Član 28

Ukoliko postoji nekoliko platformi na određenom morskom prostoru, a sigurnost plovību nije ugrožena, svaka platforma pojedinačno ne mora biti opremljena svjetlosnim i zvučnim signalima ili svjetlosnim i zvučnim signalima propisanih karakteristika ili intenziteta u skladu sa ovim pravilnikom.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, označavanje se vrši postavljanjem plutače i oznake na rubu prostora sa platformama, ili duž plovnog prolaza kroz grupu platformi, ili na platformi koja se postavlja ili uklanja.

Član 29

Oznaka zabranjenog sidrišta je ucrtano obrnuto sidro crne boje na bijeloj podlozi.

U kanalima, prolazima i rijekama, oznaka iz stava 1 ovog člana postavlja se sa obje strane kanala, prolaza, odnosno rijeka.

Član 30

Izgleđ oznaka iz čl. 7, 8, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 24, 25 i 29 ovog pravilnika, dat je u Prilogu koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 31

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje primjena Pravilnika o oznakama na plovnim putevima u obalnom moru Savezne Republike Jugoslavije ("Službeni list SRJ", broj 29/98).

Član 32

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 04-792/4

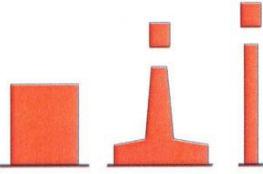
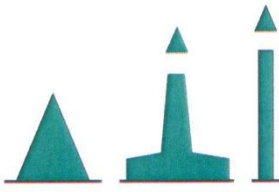
Podgorica, 27. marta 2015. godine

Ministar,
Ivan Brajović, s.r.

OZNAKE NA PLOVNIM PUTEVIMA (IALA-Zona A)/ MARITIME BUOYAGE SYSTEM (IALA buoyage region A)

1. LATERALNE OZNAKE / LATERAL MARKS

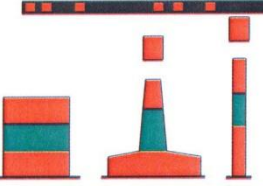
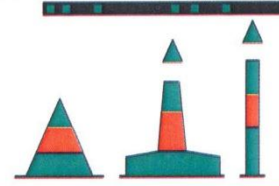
a) Oznake plovnog kanala / Fairway marks

	↑	
<i>Lijeva strana / Port hand</i>		<i>Desna strana / Starboard hand</i>
Crvena / Red	Boja / Colour	Zelena / Green
Valjkasta / Cylindrical	Oblik / Shape	Čunjasta / Conical,
sa stubom ili motka / with pillar or spar	(plutača) / (buoy)	sa stubom ili motka / with pillar or spar
Crveni valjak / Red cylinder	Znak na vrhu / Topmark	Zeleni čunj, vrhom prema gore / Green cone
	(ako ima) / (if exists)	
Crveno / Red	Svijetlo / Light	Zeleno / Green
	(ako ima) / (if exists)	
Bilo koji / Any,	Ritam / Rhythm	Bilo koji, / Any,
osim bljeskovi u grupi (2+1) / except for group flashing (2+1)		osim bljeskovi u grupi (2+1) / except for group flashing (2+1)

b) Oznake račvanja plovnog kanala / Bifurcation marks

Na mjestu račvanja plovnog kanala, može se upotrijebiti modifikovana lateralna oznaka, kojom se označava glavni kanal kao povoljnija ruta.

A modified lateral mark may be used on the point of bifurcation signing the main channel as more suitable route.

	↑	
<i>Glavni kanal je desno / Main channel is starboard – hand</i>		<i>Glavni kanal je lijevo / Main channel is port – hand</i>
Crvena, / Red,	Boja / Colour	Zelena / Green
sa širokim zelenim pojasem / with green horizontal band	Oblik / Shape	Čunjasta / Conical,
Valjkasta / Cylindrical,	(plutača) / (buoy)	sa stubom ili motkom / with pillar or spar
sa stubom ili motka / with pillar or spar	Znak na vrhu Topmark	Zeleni čunj, vrhom prema gore / Green cone
Crveni valjak / Red cylinder	(ako ga ima) / (if exists)	
Crveno / Red	Svijetlo / Light	Zeleno / Green
	(ako ga ima) / (if exists)	
Bljeskovi u grupi (2+1) / group flashing (2+1)	Ritam / Rhythm	Bljeskovi u grupi (2+1) / group flashing (2+1)

2. KARDINALNE OZNAKE (Zona A i zona B)/ CARDINAL MARKS (Region A and Region B)

N KVADRANT / N QUADRANT

2 crna čunja, jedan iznad drugog, vrhovima prema gore / 2 black cones

Crna iznad žute / Black above yellow

Stub ili motka / Pillar or spar

Bijelo / White

VK ili K
VQ or Q

Znak na vrhu / Topmark

Boja / Colour

Oblik / Shape

Svijetlo / Light

(ako ima) (if exists)

Ritam / Rhythm

E KVADRANT / E QUADRANT

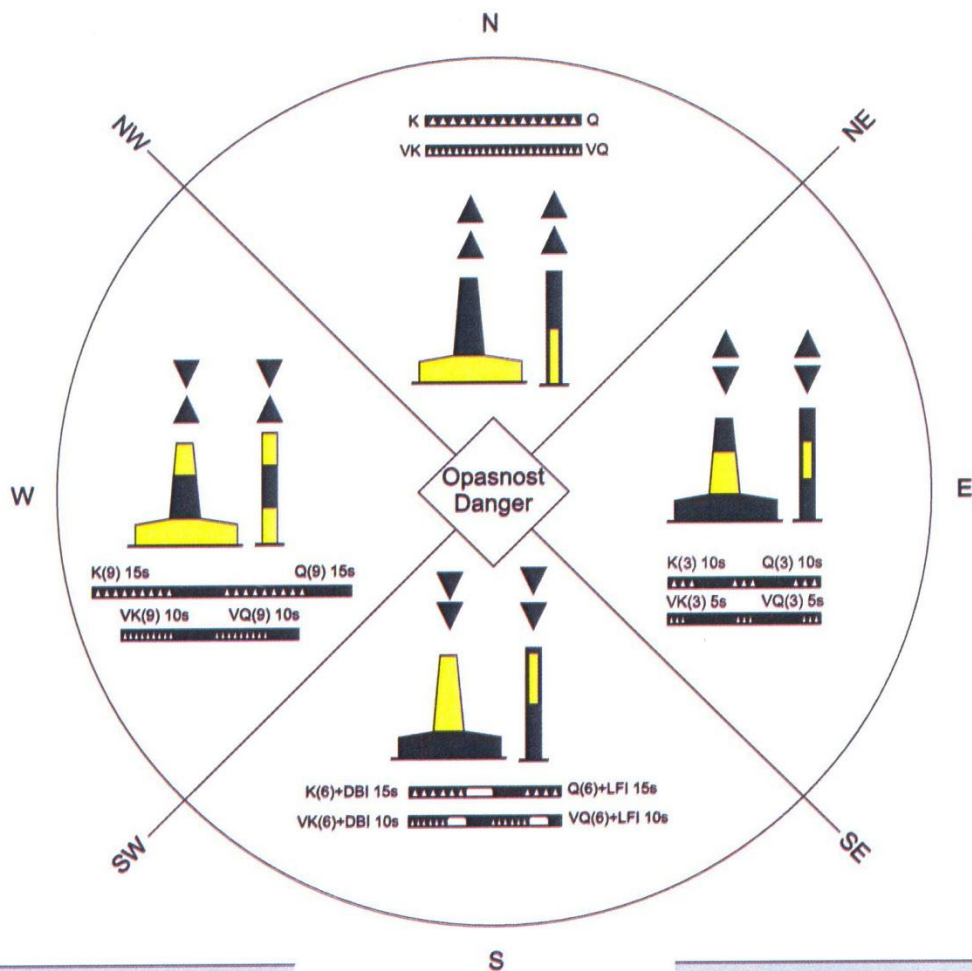
2 crna čunja, jedan iznad drugog, bazom prema bazi / 2 black cones

Crna sa širokim žutim pojasem / Black with yellow horizontal band

Stub ili motka / Pillar or spar

Bijelo / White

VK(3) svakih 5s ili K(3) svakih 10s
VQ(3) 5s or Q(3) 10s

W KVADRANT / W QUADRANT

2 crna čunja jedan iznad drugog, vrhom prema vrhu / 2 black cones

Žuta sa širokim crnim pojasom / Yellow with black horizontal band

Stub ili motka / Pillar or spar

Bijelo / White

VK (9) svakih 10s ili K (9) svakih 15s/
VQ(9) 10s or Q(9) 15s

Znak na vrhu / Topmark

Boja / Colour

Oblik / Shape

Svijetlo / Light

(ako ima) / (if exists)

Ritam / Rhythm

S KVADRANT / S QUADRANT

2 crna čunja, jedan iznad drugog, vrhovima prema dolje / 2 black cones

Žuta iznad crne / Yellow above black

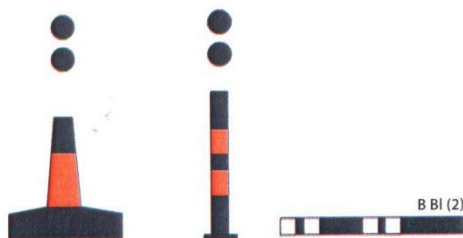
Stub ili motka / Pillar or spar

Bijelo / White

VK(6)+DBI svakih 10s ili K(6)+DBI svakih 15s
VQ(6)+LFI 10s or Q(6)+LFI 15s

3. OZNAKE USAMLJENE OPASNOSTI (zona A i zona B)

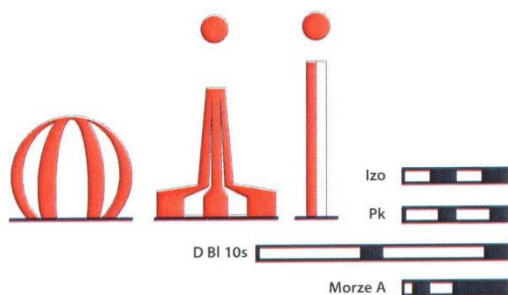
Oznaka usamljene opasnosti može biti učvršćena (fiksna) na navigacijskoj prepreci ili usidrena iznad te opasnosti koja je okružena plovnim vodama.

Znak na vrhu	2 crne kugle jedna iznad druge ●●
Boja	Crna, s jednim ili više širokih crvenih pojaseva
Oblik	Bilo koji, ali različit od lateralnih oznaka (preporučuje se stub ili motka)
Svijetlo (ako ima)	Bijelo
Ritam	Bljeskovi po 2 u grupi

4. OZNAKE SIGURNIH VODA (zona A i zona B)

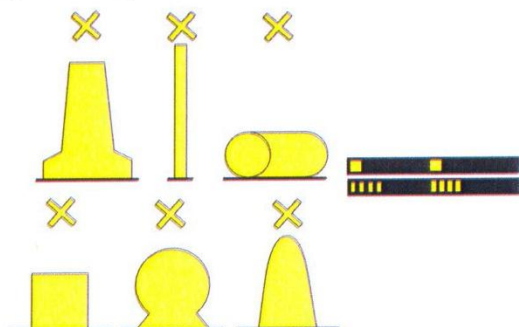
Oznaka sigurnih voda da su vode uokolo plovne i bez opasnosti za plovidbu. Ta se oznaka postavlja za označavanje sredine plovnog puta ili kanala ili označava prilaz obali.

Znak na vrhu (ako ima)	Crvena kugla ●
Boja	Crvene i bijele pruge
Oblik	Okrugao, plutača sa stubom ili motka
Svijetlo (ako ima)	Bijelo
Ritam	Izo, Pk + D BI 10s ili Morze A

5. POSEBNE OZNAKE (zona A i zona B)

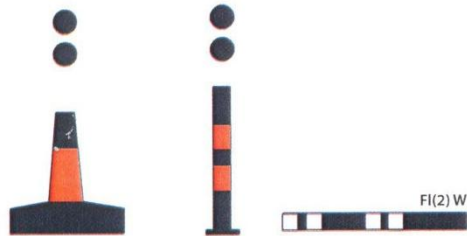
Ove oznake nemaju primarnu namjenu kao navigacijske oznake već se njima označavaju posebna područja ili objekti, o čemu se pomorac informiše iz pomorskih karata ili navigacijskih publikacija.

Znak na vrhu (ako ima)	Znak žute boje X
Boja	Žuta
Oblik	Bilo koji, ali različit od ostalih oblika navigacijskih oznaka
Svijetlo (ako ima)	Žuto
Ritam	Bilo koji, osim kod kardinalnih oznaka, oznaka za usamljenu opasnost ili oznaka sigurnih voda

3. ISOLATED MARKS (Region A and Region B)

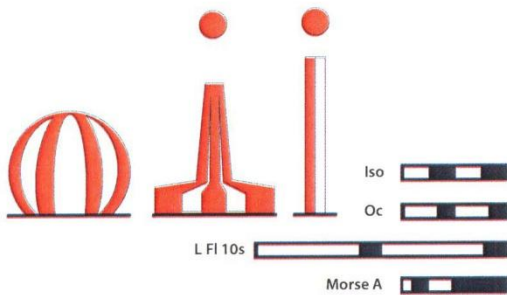
Isolated danger marks may be fixed on the navigational obstacle or anchored above that danger surrounded with navigable waters.

Topmark	2 black spheres
Colour	Black with one or more red horizontal bands
Light (if exists)	White
Rhythm	Group flashing (2)

4. SAFE WATER MARKS (Region A and Region B)

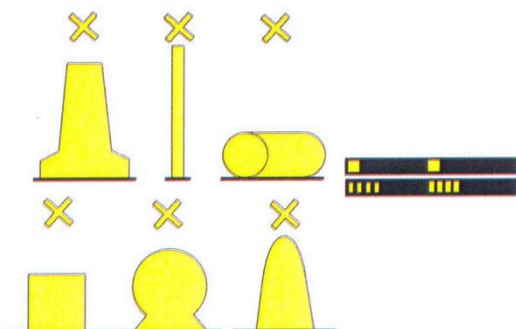
Safe water marks show that their surrounding waters are navigable and without danger for navigation. This mark is laid down to sign mid channel or approach way to the coast.

Topmark (if exists)	Red sphere
Colour	Red and white vertical stripes
Shape	Spherical with pillar or spar
Light (if exists)	White
Rhythm	Iso, Oc + LF1 10s or Morse A

5. SPECIAL MARKS (Region A and Region B)

Their primary intention is not to serve as navigational marks, therefore they are being used to sign special areas or facilities on charts and other publications.

Topmark (if exists)	Yellow mark
Colour	Yellow
Shape	Any, but different from the other navigation marks
Light (if exists)	Yellow
Rhythm	Any, except for cardinal or marks, isolated danger marks or safe water marks

6. OZNAKE NOVE OPASNOSTI ZA PLOVIDBU (zona A i zona B)

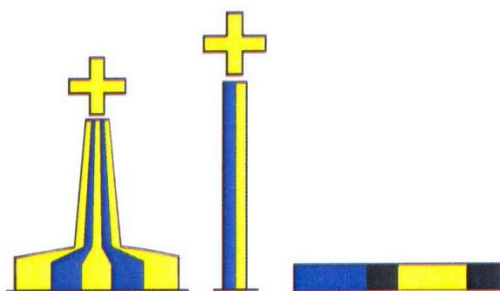
6.1. Označavanje novih opasnosti

Definicija

Termin "Nova opasnost,, se koristi da se opišu novo otkrivene opasnosti koje još nisu prikazane u nautičkim dokumentima. "Nove opasnosti,, uključuju prirodno nastajuće prepreke kao što su pješčani sprudovi ili grebeni ili opasnosti koje je napravio čovjek kao što su podrtine.

"Nove opasnosti,, trebaju biti na odgovarajući način označene koristeći lateralne, kardinalne oznake, i oznake usamljene opasnosti ili upotrebom plutača za označavanje podrtina u hitnim slučajevima. Ako nadležni državni organ smatra da je rizik za plovidbu naročito visok, najmanje jedna od oznaka treba biti duplirana.

- Ako se koristi lateralna svjetleća oznaka, za ovu svrhu se koriste svjetlo ritma VK ili K,.
- Bilo koja oznaka duplikat mora biti u svakom pogledu identična njenom partneru.
- Nadalje mogu biti označene rakonom, Morzeovim kodom "D,, (- ● ●)
- Osim toga mogu biti označene drugim elektronskim sredstvima, kao što je automatski identifikacioni sistem (AIS kao AtoN).
- Označavanje nove opasnosti može biti uklonjeno tek kada nadležni državni organ odluči da su sa informacijama koje se odnose na "Novu opasnost,, svi dobro upoznati ili je opasnost na drugi način rješena.

Znak na vrhu (ako ima)	znak žute boje
Boja	Plava/Žuta vertikalne pruge nejednak broj (minimalno 4 pruge i maksimalno 8)
Oblik (plutača)	Stub ili greda (vertikalna/uspravna)
Svjetlo	žuto/plavo naizmjenično
Ritam	1s plavog svjetla, 1s žutog svjetla sa 0.5s tame

6. NEW DANGERS (Region A and Region B)

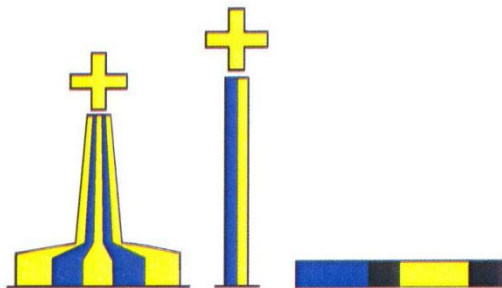
6.1. Marking new dangers

Definition of New Dangers

The term “New Danger,, is used to describe newly discovered hazards not yet shown in nautical documents. “New Dangers,, include naturally occurring obstructions such as sandbanks or rocks or man-made dangers such as wrecks.

“New Dangers,, should be appropriately marked using Lateral, Cardinal, Isolated Danger marks or by using of the Emergency Wreck Marking Buoy. If the Authority considers the risk to navigation to be especially high, at least one of the marks should be duplicated.

- If using a Lateral lighted mark for this purpose a VQ or Q light character shall be used.
- Any duplicate mark shall be identical to its partner in all respects.
- In addition it may be marked by a Racon, coded Morse “D,,(- ● ●)
- In addition it may be marked by other electronic means, such as automatic identification system (AIS as an AtoN).
- The marking of the new danger may be removed when the competent Authority is satisfied that information concerning the “New Danger,, has been sufficiently promulgated or the danger otherwise resolved.

Top-mark (if any)	Yellowcross
Colour	Blue/Yellow vertical stripes inequal number dimensions (minimum 4 stripes and maximum 8)
Shape (buoy)	Pillar or spar (Vertical/perpendicular)
Light	Yellow/blue alternating
Rhythm	1s of blue light and 1s of yellow light with 0.5s of darkness between

7. OZNAKA MOSTA

Mostovi se u zavisnosti od maksimalne visine, dubine vode, zaštite stubova, režima plovidbe u jednom ili oba smjera, označavaju kako slijedi:

Za dnevnu plovidbu:

- ukoliko se smatra potrebnim i ako je plovidba moguća u punom rasponu mosta, oznake se postavljaju na stubovima istog, a ako je plovidba moguća samo u jednom dijelu raspona mosta, oznake se postavljaju iznad ili na plovnom kanalu, označavajući sigurne granice plovidbe,
- najbolja tačka prolaza označava se s okruglim panelom obojenim s crvenim ili bijelim vertikalnim prugama.

Za plovidbu noću:

- ako je plovidba moguća u punom rasponu mosta, svjetla se postavljaju na stubovima istog, a ako je plovidba moguća samo u jednom dijelu raspona, svjetla se postavljaju iznad ili na plovnom kanalu označavajući sigurne granice plovidbe,
- Najbolja tačka prolaza označava se s bijelim svjetlom ili svjetlima, smještenim ispod otvora mosta, a karakteristika predviđenih za označivanje sigurnih voda.

Kao alternativa svjetlima, reflektorima mogu biti osvijetljene dnevne navigacijske oznake, a i osvijetljenje stubova mosta može dati zadovoljavajuću oznaku plovnog puta. Noću se mogu koristiti i reflektujući materijali za dnevne oznake.

		
<i>Lijeva strana</i>	<i>Najbolja tačka prolaza</i>	<i>Desna strana</i>
Boja	Boja	Boja
Crvena	Crvene i bijele vertikalne pruge	Zelena
Oblik	Oblik	Oblik
Tabla, kvadratna	Tabla, okrugla	Tabla, jednakostranični trougao vrhom prema gore
Svjetlo	Svjetlo	Svjetlo
Crveno	Bijelo	Zeleno
Ritam	Ritam	Ritam
Bilo koja osim bljeskovi u grupi (2+1)	Izo, Pk, D Bl l0s ili Morze	Bilo koja osim bljeskovi "A., u grupi (2+1)

8. OZNAKA ZABRANJENOG SIDRIŠTA

Oznaka zabranjenog sidrišta je obrnuto ucrtano sidro crne boje na bijeloj podlozi. U kanalima, prolazima i rijekama oznaka se postavlja na obje strane.

7. MARK OF A BRIDGE

Subject to their maximal height, depth of the water, protection of pillars, regime of navigation in one or both directions, the bridges are marked as follows:

For daily navigation:

- If it considered as necessary and if the navigation is possible in the full span of the bridge, the marks are placed on the pillars of the same, and if the navigation is possible only in one part of the bridge span, marks are placed above or in the navigational channel, marking safe limits of the navigation.
- The best point of the passage is marked with round panel painted with red or white vertical stripes.

For navigation at night:

- If the navigation is possible in the full span of the bridge, the lights are placed on the pillars of the same, and if the navigation is possible only in one part of the bridge span, the lights are placed above or in the navigable waterway channel, marking safe limits of the navigation.
- The best point of the passage is marked with white light or lights, placed bellow the mouth of the bridge, and of the characteristics anticipated for marking of safe waters.

As the alternative to the lights, the daily navigational marks may be lightened by reflectors, and also the lightening of the pillars of the bridge can give satisfactory mark of the navigable waterway. Also reflecting material for daily marks can be used by night.

		
<i>Left side</i>	<i>The best passing point</i>	<i>Right side</i>
Colour	Colour	Colour
Red	Red and white stripes vertical	Green
Shape	Shape	Shape
Board, square	Board, round	Board, equilateral triangle with the top upwards
Light	Light	Light
Red	White	Green
Rhythm	Rhythm	Rhythm
Any except flashes in group (2+1)	Izo, Pk, D Bl 10s or Morse "A,,"	Any except flashes in group (2+1)

8. MARK OF FORBIDDEN ANCHORAGE

The mark of forbidden anchorage is opposite drawn-in anchor of black color on white base. The mark is placed on both sides in channels, passages and rivers.